

Árni Björnsson (1894-1966), bóndi og kennari

2020/35

Árni Björnsson fæddist 24. janúar 1894 á bænum Bitru í Glæsibæjarhreppi og lést 29. apríl 1966 á Fjórðungssjúkrahúsinu á Akureyri. Faðir Árna var Björn Björnsson f. 9.8.1846, d. 26.7.1926, bóndi. Móðir Árna var Margrét Vigfúsdóttir f. 20.1.1856, d. 3.6.1985, húsfreyja. Árni átti fjögur systkini, þrjá bræður og eina systur.

Móðir Árna lést þegar hann var rúmlega eins árs, fjögurra ára fór hann í fóstur til móðursystur sinnar, Guðrúnar Vigfúsdóttir og manns hennar, Ásgríms Sveinssonar, ábúenda á Stóru-Brekku og Prastarhóli í Arnarneshreppi. Hann bjó hjá þeim til ársins 1920.

Haustið 1918 fór Árni í Hólaskóla og lauk þaðan prófi vorið 1920. Þá byrjaði hann búskap á hluta af jörðinni Möðruvöllum í Hörgárdal.

Árni fór að kenna fljótlega eftir að hafa lokið prófinu frá Hólaskóla. Fyrst var hann farkennari, síðan var hann fastur kennari frá því að hann var ráðinn kennari í Arnarneshreppi haustið 1921. Hann gegndi því starfi samfleytt í 25 ár, til 1946. Haustið 1946 var hann ráðinn sem kennari við Barnaskóla Akureyrar. Meðfram kennslunni sinnti hann búskap og var bóndi á Nunnuhóli og Stóru-Brekku í Arnarneshreppi 1920-1933.

Árni var formaður og í stjórn Ungemennafélags Möðruvallaklausturssóknar í allmörg ár, í stjórn búnaðarfélags Arnarneshrepps í 10 ár, formaður og eftirlitsmaður nautgriparæktarfélagssins í nokkur ár, formaður Barnaverndarnefndar Akureyrar í mörg ár og formaður í kirkjukór Akureyrar. Hann var í stjórn Framsóknarfélags Akureyrar um árabíl og var sóknarnefndarmaður Möðruvallaklausturssóknar í 10 ár.

Árni var hagamæltur mjög og liggur eftir hann fjöldi ljóða og vísna. Einnig er til fjöldi ræða og ávarpa sem hann flutti við ýmis tækifæri.

Árni var kvæntur Jónínu Sigrúnu Þorsteinsdóttur fæddri 13. janúar 1895, dáið 18. júlí 1970, þau giftu sig 5. mars 1921 og eignuðust tvö börn, einn dreng og eina stúlku. Þau bjuggu sér heimili að Þórunnarstræti 103 á Akureyri og að Nunnuhóli í Arnarneshreppi.

Afhendingin barst frá Rögnu Eysteinsdóttur, sonardóttur Árna og er fyrsta afhendingin sem safninu berst frá þessum skjalamyndara.

Héraðsskjalasafnið á Akureyri

3. september 2020

Katrín Björg Þórisdóttir

Skjalavörður

Geymsluskrá

2020 / 35

Skjalaf. Askja Örk Tímabil Efni

A-Árni Björnsson

AA-Almennt

1876 - 1975

AA	1	1	1919 - 1958	Ferðasaga frá 1919; erindi; ávörp; ræður
AA	1	2	1921 - 1930	Minni og erindi 1. hluti
AA	1	3	1947 - 1950	Minni og erindi 2. hluti
AA	2	1	1953 - 1953	Vísur og ljóð
AA	2	2	1924 - 1960	Vísur
AA	2	3	1918 - 1932	Alpýðustökur og tildrög þeirra, safnað hefur Árni Björnsson, Þrastarhóli, 1918; dagbók 1. janúar - 29. desember 1932
AA	2	4	1876 - 1876	Lausavísur og ljóð eftir Björn Jónasson frá Einhamri í Hörgárdal
AA	2	5	-	Samþykkt um einkasíma í Arnarness- og Skriðuhreppum í Eyjafjarðarsýslu (óárss.)
AA	2	6	1926 - 1956	Skattaframtöl 1949-1952, 1954, 1955, 1956; listi yfir eignir; sauðfjárinnleg 1943; reikningur 1944; sóknargjöld 1936; sóknargjöld 1939; kvittanir 1926;
AA	3	1	1908 - 1942	Einkabréf til Árna frá vinum og ættingjum
AA	3	2	1956 - 1957	Morgunbænir eftir Árna Björnsson
AA	3	3	1963 - 1963	Bréf frá Guðbjörgu Stefánsdóttur til Árna Björnssonar um ættfræði
AA	3	4	-	Ættartölur
AA	3	5	-	Ættartölubók. Ættartala Árna Björnssonar (föðurætt)
AA	3	6	-	Ágrip af búnaðarsögu Íslands, skrifað af Árna Björnssyni
AA	3	7	-	Örlagastundir, stutt leiksýning
AA	3	8	1940 - 1940	Búnaðarfélag Arnarneshrepps 60 ára. Ræða flutt á 60 ára afmæli félagsins 16. júní 1940.
AA	3	9	1938 - 1938	Skattskrá Arnarneshrepps
AA	3	10	1937 - 1951	Skólasjóður Arnarneshrepps 1937-1941; skattaframtal 1951
AA	3	11	1941 - 1941	Sjö stílabækur með glósum Árna, m.a. uppköst að ræðum og félagatali í Framsóknarfélagi Arnarneshrepps 1941
AA	4	1	1930 - 1933	Uppboð á Stóru-Brekku 12. maí 1933; byggingarbréf fyrir Stóru- Brekku (Hannes Jóhannsson byggir Árna Björnssyni hálfja jörðina - 1930)
AA	4	2	1962 - 1962	Jólaort frá 1962, til fjölskyldunnar á Þórunnarstræti 103 frá Hermanni Guðnasyni, Hvarfi; biblíutilvitnun; trúarlegar reglur fyrir börn
AA	4	3	1919 - 1920	Þrjár ritgerðir sem Árni Björnsson hefur skrifað upp í Bændaskólanum á Hólum í Hjaltadal: Kartaflan; Grasrækt; Snorri Sturluson
AA	4	4	1920 - 1921	Símskeyti: Sex skeyti frá 5.3.1921, til brúðhjónanna Jónínu og Árna; tvö skeyti frá 13.1.1920, hamingjuóskir til Jónínu á afmælinu hennar
AA	4	5	1941 - 1970	Viðskiptabók Árna og Jónínu við KEA
AA	4	6	1904 - 1962	Viðskiptabók Árna við Sparisjóð Arnarneshrepps

Skjalaf.	Askja	Örk	Tímabil	Efni
AA	4	7	1954 - 1975	Sparisjóðsbók Jónínu við Landsbanka Íslands
AA	4	8	-	Tréplatti með upphafsstöfum Árna (ÁB)
Aa	3	12	1912 - 1924	Viðskiptabók við séra Jón Þorsteinsson á Möðruvöllum

AB-Dagbækur

1940 - 1963

AB	1	1	1940 - 1940	Dagbók 1. janúar 1940 - 31. desember 1940
AB	1	2	1941 - 1941	Dagbók 1. janúar 1941 - 31. desember 1941
AB	1	3	1943 - 1944	Dagbók 1. maí 1943 - 31. mars 1944
AB	1	4	1944 - 1945	Dagbók 1. apríl 1944 - 31. júlí 1945
AB	1	5	1947 - 1948	Dagbók 1. janúar 1947 - 2. júlí 1948
AB	1	6	1948 - 1948	Dagbók 1. júlí 1948 - 31. desember 1948
AB	1	7	1949 - 1949	Dagbók 1. janúar 1949 - 31. desember 1949
AB	1	8	1951 - 1951	Dagbók 1. janúar 1951 - 31. desember 1951
AB	1	9	1952 - 1952	Dagbók 1. janúar 1952 - 31. desember 1952. Fremst eru tvær fundargerðir frá 21. maí 1940 og 3. júní 1940 frá mæðiveikinefnd Eyjafjarðar, ein fundargerð frá fundi deildarstjóra úr deildum KEA frá 2. september 1940, yfirlit skuldir Árna
AB	1	10	1953 - 1954	Dagbók 1. janúar 1953 - 31. janúar 1954
AB	1	11	1954 - 1954	Dagbók 1. febrúar 1954 - 31. desember 1954
AB	1	12	1955 - 1955	Dagbók 1. janúar 1955 - 31. desember 1955
AB	1	13	1956 - 1963	Dagbók 1. janúar 1956 - 31. desember 1956; 15. september 1963 - 7. október 1963; listi yfir sendendur jólakorta 1956
AB	1	14	1957 - 1960	Dagbók 1. janúar 1957 - 31. desember 1957; 24. nóvember 1959 - 5. janúar 1960
AB	1	15	1958 - 1959	Dagbók 1. janúar 1958 - 2. janúar 1959
AB	2	1	1959 - 1959	Dagbók 1. janúar 1959 - 23. nóvember 1959
AB	2	2	1960 - 1963	Dagbók 1. janúar 1960 - 31. desember 1960; 4. október 1962 - 2. febrúar 1963
AB	2	3	1961 - 1962	Dagbók 1. janúar 1961 - 31. október 1961; 24. desember 1961 - 4. október 1962
AB	2	4	1963 - 1963	Dagbók 1. febrúar 1963 - 24. júní 1963
AB	2	5	1963 - 1963	Dagbók 25. júní 1963 - 14. september 1963
AB	2	6	1963 - 1963	Dagbók 15. september 1963 - 4. desember 1963

AC-Myndir

1942 - 1942

AC	1	1	1942 - 1942	Negatívur af landslagsmyndum, myndum af dýrum og myndum af fólki
AC	1	2	-	Myndir af Eysteini Árnasyni
AC	1	3	-	Myndir af fólki í ýmsum aðstæðum
AC	1	4	-	Myndir af húsum
AC	1	5	-	Myndir af fólki á skíðum

Skjalaf.	Askja	Örk	Tímabil	Efni
AC	1	6	-	Myndir af fólki á kajökum
AC	1	7	-	Myndir af fólki og bílum
AC	1	8	-	Myndir af fólki og hestum
AC	1	9	-	Myndir frá skátamóti
AC	1	10	-	Myndir af fólki í samkvæmi í heimahúsi
AC	1	11	-	Myndir af skipum
AC	1	12	-	Myndir af landslagi
AC	1	13	-	Myndir af manni að stunda fimleika í snjónum
AC	1	14	-	Myndir úr verksmiðju; mynd af manni að vinna í sömu verksmiðju
AC	1	15	-	Tvær andlitsmyndir, ein af manni og ein af konu
AC	1	16	-	Lausar negatívrur, fólk í heimahúsi
AC	1	17	-	Myndir af hópum af fólki
AC	1	18	-	Mynd af Jónasi Björnssyni